

Handläggare: Kerstin Henningsson
Telefon: 08-508 23 016

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2012-08-30

Översyn av delegation att överklaga domar Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Ingrid Widebäck
avdelningschef

Lars Wennberg
avdelningschef

Sammanfattning

Vice ordföranden Eva Fagerhem m.fl. (S) och ledamoten Carita Stenbacka Tenezakis (V) önskar i en skrivelse att förvaltningen ser över delegationsrätten och låter förvaltningens delegation att överklaga domar övergå till sociala delegationen.

Förvaltningen redovisar i ärendet att nuvarande delegationsordning bygger på principen att ställningstagandet om en dom ska överklagas eller inte görs av den som fattat ursprungsbeslutet, vilket också rekommenderas av Svenska kommunförbundet och stöds av stadsledningskontorets juridiska avdelning. I de fall förvaltningen ansökt om prövningstillstånd har skälet varit att få ledning för att kunna bedöma liknande ansökningar framöver. Prövningstillstånd i kammarrätten och Högsta förvaltningsdomstolen beviljas huvudsakligen endast om det är av vikt för rättstillämpningen att överklagandet prövas. Mot den bakgrunden föreslår förvaltningen att nuvarande delegationsordning kvarstår.

Ärendet

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samråd med avdelningen för social omsorg.

Bakgrund

Vid nämndsammanträdet 19 april 2012 lämnade Socialdemokraterna och Vänsterpartiet in en skrivelse med önskemål om att förvaltningen ser över delegationsrätten. Den ändring som önskas är att förvaltningens delegation att överklaga domar, när förvaltningsrätt eller kammarrätt ändrat nämndens beslut, övergår till sociala delegationen.

Delegationsordningen

Nuvarande delegationsordning bygger på principen att delegaten i ursprungsbeslutet ska kunna överklaga och yrka om inhibition när förvaltningsrätt och kammarrätt ändrat nämndens beslut. Detta rekommenderas av Svenska kommunförbundet och stadsledningskontorets juridiska avdelning ställer sig bakom den rekommendationen. Ett undantag finns dock i delegationsordningen som gäller beslut fattade av socialsekreterare och biståndshandläggare. Där har nämnden delegerat rätten att överklaga till biträdande enhetschef. Juridiska avdelningen har instämt i den bedömningen eftersom biträdande enhetschef ofta har en bredare överblick över enhetens ärenden.

Historiskt sett har det sett olika ut i Hägerstens respektive Liljeholmens stadsdelsnämnder. Innan sammanslagningen 2007 hade Hägerstens stadsdelsnämnd delegerat till sociala delegationen att kunna överklaga samtliga domar medan Liljeholmens stadsdelsnämnd delegerat till ursprungsdelegaten.

Hur man överklagar

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att kammarrätten ska ta upp ett mål krävs prövningstillstånd. Undantag gäller för mål enligt LVU och LVM. Om kammarrätten inte ger prövningstillstånd står förvaltningsrättens dom fast. Överklagan ska ha inkommit till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag beslutet meddelades.

Kammarrätten kan ge prövningstillstånd om det:

1. är av vikt för rättstillämpningen att överklagandet prövas;
2. finns anledning att ändra det beslut som förvaltningsrätten kommit till
3. annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet

För att avgöra om prövningstillstånd ska ges, går en jurist vid kammarrätten igenom alla handlingar i målet och föredrar sedan målet muntligt för två eller tre domare. Domarna prövar därefter om det finns skäl att ge prövningstillstånd.

Överklaganden hos Högsta förvaltningsdomstolen

För att överklagan av kammarrättens beslut ska tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs också prövningstillstånd.

Högsta förvaltningsdomstolen kan ge prövningstillstånd:

1. om avgörandet kan få betydelse som prejudikat, det vill säga ge ledning för hur andra liknande fall ska bedömas,
2. om det finns synnerliga skäl för en prövning, exempelvis att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anmäler samtliga domar till sociala delegationen på lista. Domar som gått nämnden emot skickas ut i sin helhet till ledamöterna och ersättarna, för att alla ska få ta del av domstolarnas bedömningar. Tillgång till övriga domar finns i pärm vid varje sammanträde.

I de fall förvaltningen ansökt om prövningstillstånd har skälet varit att få ledning för att kunna bedöma liknande ansökningar framöver. Som exempel redovisas två avslag på bistånd i form av särskilt boende för service och omvårdnad av äldre (servicehus) där förvaltningsrätten gått emot nämndens beslut, men ordföranden (juristdomaren) haft en skiljaktig mening. Förvaltningen har då önskat få ärendet prövat i ytterligare en instans.

- I en dom från 16 mars 2010 biföll kammarrätten, med ändring av länsrättens dom, överklagandet och fastställde stadsdelsnämndens beslut. Kammarrättens samlade bedömning var att sökandens behov av tillsyn och omvårdnad inte framstod som så omfattande att det inte kunde tillgodoses genom hemtjänsten.
- I en dom från 14 mars 2011 avslog kammarrätten förvaltningens överklagande. Kammarrättens ansåg bland annat att sökandens beskrivning av sin känsla av isolering och uppgivenhet måste anses befogad då hon inte på egen hand kunde ta sig ut och in i sitt hem och att detta måste beaktas vid bedömningen av vad som kan anses utgöra en skälig levnadsnivå.

Hänsyn tog även till hennes ålder. Vid en samlad bedömning av sökandes fysiska och psykosociala besvär fann kammarrätten att hon inte var tillförsäkrad en skälig levnadsnivå i den egna bostaden och därför skulle beviljas bistånd till servicehuslägenhet. Denna dom har använts av stadsledningskontorets juridiska avdelning i utbildningssammanhang och spridits till övriga stadsdelsförvaltningar i Stockholm för att fler ska kunna få ledning av den.

Inom enheten för ekonomiskt bistånd – försörjningsstöd, överklagade förvaltningen en dom till kammarrätten om bifall till en dator med Microsoft Office-paketet för studenter. Kammarrätten upphävde den 10 juli 2011 förvaltningsrättens dom och fastställde stadsdelsnämndens avslagsbeslut med hänvisning till att behovet kunde tillgodoses på annat sätt, genom skolans försorg.

Om nämnden beslutar att delegera samtliga beslut att överklaga till sociala delegationen, behöver ställning tas till om förvaltningen ska kalla till extra sammanträden på grund av tidsgräns när överklagan senast måste vara kammarrätten eller Högsta förvaltningsdomstolen till handa, eller om ordförande eller vice ordförande kan fatta beslut i brådska fall. Om ordförande och vice ordförande ges delegation behöver ställning också tas till på vilket sätt ärendet sedan ska anmälas till sociala delegationen.

Förvaltningen föreslår dock att nuvarande delegationsordning ska kvarstå. Den bygger på principen att ställningstagandet om en dom ska överklagas eller inte görs av den som fattat ursprungsbeslutet, vilket också rekommenderas av Svenska kommunförbundet och stöds av stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Bilagor

1. Skrivelse från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet
2. Utdrag ur delegationsordningen